

27.06.2019 r.

Instytucjonalna i rodzinna piecza zastępcza, placówki wsparcia dziennego w województwie lubelskim w 2018 r.

 0,3%

spadek liczby dzieci w pieczy zastępczej w porównaniu z 2017 r.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2018 r. na terenie województwa lubelskiego działało 81 placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej, które dysponowały 1,2 tys. miejsc. W ramach rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonowało 1691 rodzin zastępczych oraz 16 rodzinnych domów dziecka. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba placówek wsparcia dziennego zwiększyła się 10,2%.

Placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej

W 2018 r. działało 81 placówek opiekuńczo-wychowawczych, które stanowiły 7,0% wszystkich tego typu placówek w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba placówek zmniejszyła się o 2,4%.

Do placówek opiekuńczo-wychowawczych zaliczamy placówki rodzinne (45,7% wszystkich placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej), socjalizacyjne (28,4%), placówki łączące zadania (23,5%) oraz interwencyjne (2,5%). Na terenie województwa nie działały regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne i interwencyjne ośrodki preadopcyjne.

Tablica 1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze według typu placówki

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie		Placówki	Miejsca	Wychowankowie
OGÓŁEM	2017	83	1252	1033
	2018	81	1170	978
socjalizacyjne		23	485	399
interwencyjne		2	44	14
specjalistyczno-terapeutyczne		–	–	–
rodzinne		37	293	210
łączące zadania placówek socjalizacyjnych, interwencyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych		19	348	355

Ponad połowa placówek (55,6%) to jednostki sektora publicznego. Najczęściej organem prowadzącym placówki opiekuńczo-wychowawcze było stowarzyszenie (37,0% wszystkich placówek) oraz samorząd powiatowy (34,6%).

Miejsca w placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej

Placówki socjalizacyjne dysponowały 485 miejscami (41,5% wszystkich miejsc w placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej). Znacznie mniej miejsc posiadały placówki łączące zadania (29,7%), placówki rodzinne (25,0%) i interwencyjne (3,8%).

Wychowankowie w placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych objętych opieką było prawie 1 tys. podopiecznych, z tego 51,8% stanowili chłopcy. Najwięcej wychowanków przebywało w placówkach socjalizacyjnych – 40,8%, a następnie w placówkach łączących zadania – 36,3%, rodzinnych – 21,5% i interwencyjnych – 1,4%. Najliczniejszą grupę podopiecznych instytucjonalnej pieczy zastępczej stanowili wychowankowie w wieku 14–17 lat (39,3% ogółu wychowanków). Druga co do wielkości zbiorowość (21,0%) to dzieci w wieku 10–13 lat. Najmniej liczna (5,0%) była najmłodsza grupa wiekowa 0–3 lata. W placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało również 171 pełnoletnich wychowanków uczących się.

W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się liczba placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej

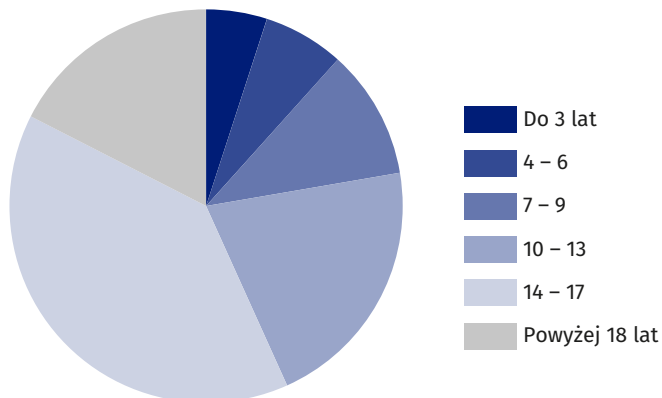
Ponad 45% placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej to placówki rodzinne

41,5% wszystkich miejsc w placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej to miejsca w placówkach socjalizacyjnych

Na koniec grudnia 2018 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej 74,8% wychowanków posiadało obydwój rodziców. 2,1% wszystkich dzieci umieszczonych w placówkach było sierotami, a 23,1% półsierotami. Osoby niepełnosprawne posiadające prawne potwierdzenie niepełnosprawności stanowiły 11,2% wszystkich podopiecznych instytucjonalnej pieczy zastępczej. Znaczną liczebnie grupę stanowili także chorzy, których choroba trwała sześć miesięcy lub dłużej (14,8%). Ponad połowa wychowanków (55,2%) została umieszczona w instytucjonalnej pieczy zastępczej po raz pierwszy.

Wykres 1. Struktura wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej według wieku

Stan w dniu 31 XII

Najliczniejszą grupę wychowanków stanowiły dzieci w wieku 14-17 lat

W ciągu 2018 r. 210 wychowanków do 18 roku życia opuściło, z różnych powodów, placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej. Najliczniejsza grupa (45,7% wychowanków) to podopieczni, którzy powrócili do rodziny naturalnej. Do rodzinnej pieczy zastępczej odeszło 12,9% wychowanków. Jedno na dziesięć dzieci przebywających w placówkach instytucjonalnej pieczy znalazło nową rodzinę i zostało przekazane do adopcji. Spośród 119 wychowanków powyżej 18 roku życia, którzy w ciągu 2018 r. opuścili placówki, 70 założyło własne gospodarstwo domowe, a 39 powróciło do rodziny naturalnej.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych pracowało bez wynagrodzenia 100 wolontariuszy. W placówkach tego typu 62,0% wszystkich wolontariuszy pomagało w placówkach socjalizacyjnych, 15,0% w placówkach rodzinnych, a pozostałe w placówkach łączących zadania.

W województwie lubelskim 47 placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej nie posiadało żadnych udogodnień dla osób niepełnosprawnych. Tylko 42,0% takich placówek dostosowało swoje budynki do potrzeb osób korzystających z tej formy wsparcia. Najczęstszym udogodnieniem były pochylnie, podjazdy i platformy – wyposażonych w nie było 16,0% tego typu placówek.

Rodzinna piecza zastępcza

W dniu 31 grudnia 2018 r. na terenie województwa lubelskiego funkcjonowało 1691 rodzin zastępczych i 16 rodzinnych domów dziecka. Placówki tego typu stanowiły 4,6% wszystkich tego typu placówek w Polsce. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba rodzin zastępczych zwiększyła się o 0,6%, a rodzinnych domów dziecka wzrosła o 6,7%.

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka zapewniły opiekę 2518 dzieciom

Tablica 2. Rodzinna piecza zastępcza

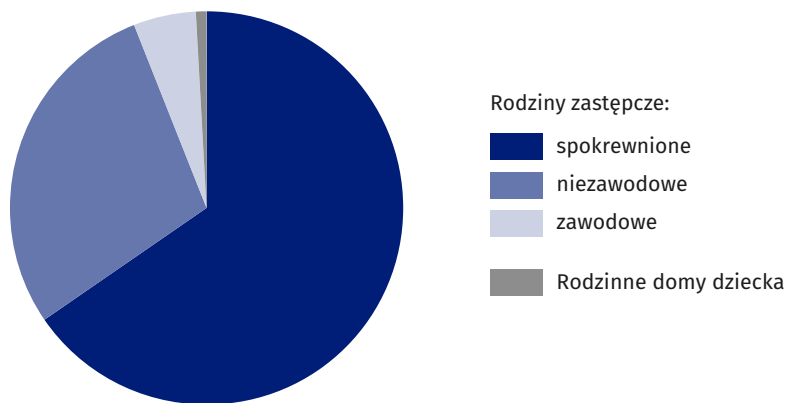
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym na wsi	Dzieci w rodzinach	
			razem	w tym dziewczęta
Rodzinna piecza zastępcza				
2017	1696	776	2474	1184
2018	1707	735	2518	1161
Rodziny zastępcze	1691	724	2397	1099
spokrewnione	1120	487	1478	655
niezawodowe	479	185	648	323
zawodowe	67	43	216	105
zawodowe specjalistyczne	6	3	12	2
zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	19	6	43	14
Rodzinne domy dziecka	16	11	121	62

Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem stanowiły 66,2% wszystkich rodzin zastępczych w województwie, rodziny zastępcze niezawodowe – 28,3%, rodziny zastępcze zawodowe – 5,4%.

W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się liczba rodzin zastępczych

Wykres 2. Struktura rodzinnej pieczy zastępczej według typów
Stan w dniu 31 XII

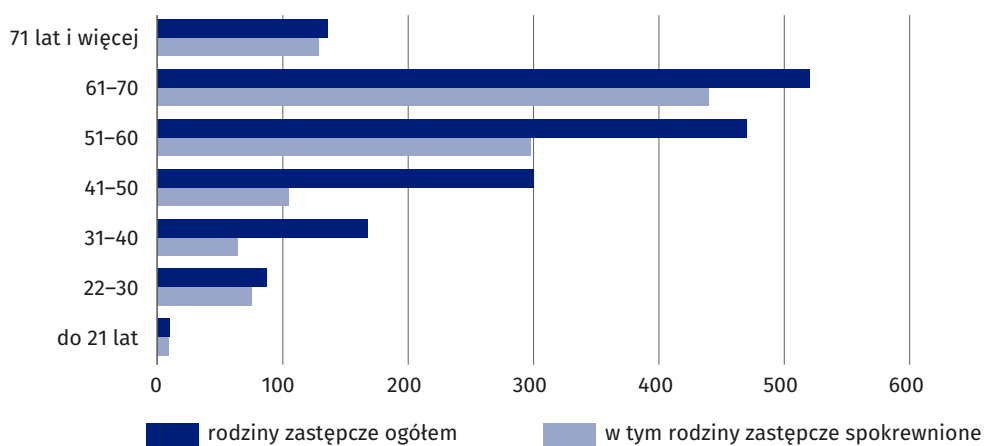
66,2% wszystkich rodzin zastępczych stanowiły rodziny spokrewnione z dzieckiem

Osoby pełniące funkcję rodzinnej pieczy zastępczej

Funkcję rodziny zastępczej pełniło 948 małżeństw i 743 osoby samotne. Najwięcej rodzin zastępczych (71,0%) miało na wychowaniu jedno dziecko. Dwoje dzieci na wychowaniu miało natomiast 19,6% ogólnej liczby rodzin zastępczych, troje – 6,4%, czworo i więcej dzieci – 3,0%. Najczęściej pełnienia funkcji rodziny zastępczej podejmowały się osoby w wieku 51–70 lat – 58,5%. Drugą grupą pod względem liczebności były rodziny prowadzone przez osoby w wieku 31–50 lat (27,7%). Rodzinne domy dziecka prowadzone były m.in. przez 14 małżeństw. Większość osób (87,5%) pełniących funkcję rodzinnego domu dziecka była w grupie wiekowej 31–60 lat.

Najwięcej rodzin zastępczych miało na wychowaniu jedno dziecko

Wykres 3. Osoby prowadzące rodziny zastępcze według grup wieku
Stan w dniu 31 XII

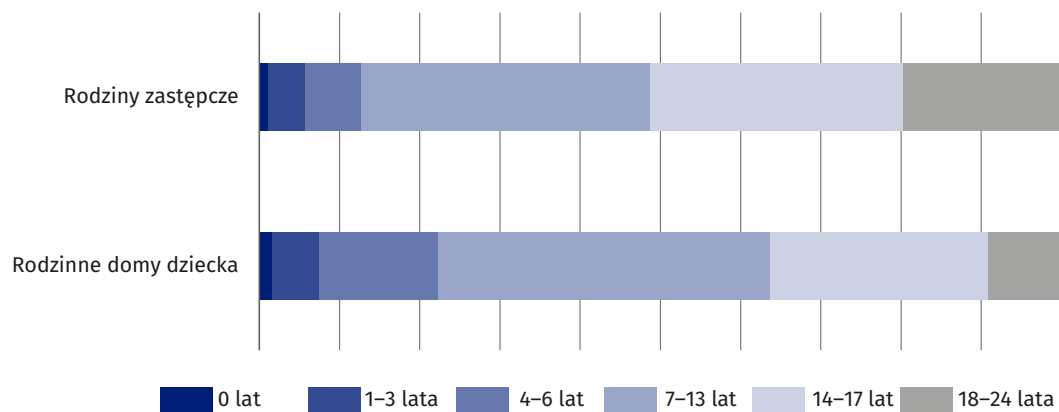
Najczęściej pełnienia funkcji rodziny zastępczej podejmowały się osoby w wieku 51–70 lat – 58,5%

Dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

W 2018 r. z rodzinnej pieczy zastępczej korzystało 2518 dzieci, w tym 53,9% wszystkich dzieci stanowili chłopcy. Biorąc pod uwagę wiek podopiecznych umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej najliczniejszą (36,3%) grupę wiekową stanowiły dzieci w grupie wiekowej 7–13 lat. Spośród wszystkich osób objętych opieką 9,8% posiadało orzeczenie o niepełnosprawności, a 6,0% było sierotami. Po raz pierwszy w swoim życiu do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło 13,5% dzieci.

Wykres 4. Struktura wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej według grup wieku

Stan w dniu 31 XII

36,1% dzieci w rodzinach zastępczych oraz 41,3% w rodzinnych domach dziecka było w wieku 7–13 lat

Osoby opuszczające rodzinną pieczę zastępczą

W ciągu 2018 r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło 190 dzieci w wieku poniżej osiemnastu lat. Najwięcej z nich (42,1%) powróciło do rodziny naturalnej. Przekazanych do adopcji zostało 23 dzieci, natomiast 49 trafiło do innej formy rodzinnej pieczy zastępczej. Pozostałe 38 dzieci opuściło dotychczasowe rodziny głównie z powodu umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wśród 149 pełnoletnich wychowanków, którzy w ciągu 2018 r. opuścili rodzinną pieczę zastępczą – 89 usamodzielniało się. Z tej zbiorowości 82 osoby założyły własne gospodarstwo domowe, a 3 powróciły do rodziny naturalnej lub krewnych. Nie usamodzielniało się 60 osób.

Rodzinne domy dziecka stanowiły 2,6% wszystkich tego typu placówek w kraju

Placówki wsparcia dziennego

W województwie lubelskim opiekę dzienną w 2018 r. zapewniało 97 placówek prowadzonych w formie opiekuńczej, socjalizacyjnej, pracy podwórkowej lub w połączonych formach. Placówki te stanowiły 3,2% wszystkich placówek wsparcia dziennego w Polsce. Najwięcej placówek działało w mieście Lublinie (23 placówki) oraz w powiatach: lubelskim (13) i łączyńskim (12).

W porównaniu z rokiem poprzednim liczba placówek wsparcia dziennego w województwie lubelskim zwiększyła się 10,2%, a liczba miejsc w tych placówkach wzrosła o 2,0%.

W 2018 r. najwięcej placówek wsparcia dziennego działało w Lublinie

Tablica 3. Placówki wsparcia dziennego według typu placówki

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie		Placówki	Miejsca	Korzystający
OGÓŁEM	2017	88	2533	2302
	2018	97	2583	2313
opiekuńcze		74	2097	1864
specjalistyczne		16	380	372
pracy podwórkowej		3	60	31
w połączonych formach		4	46	46

Placówki wsparcia dziennego w województwie lubelskim najczęściej były prowadzone przez stowarzyszenia (60,8%) oraz samorząd gminny (16,5%).

Ze wszystkich zbadanych placówek wsparcia dziennego skorzystało w ciągu 2018 r. 3,8 tys. dzieci i młodzieży, w tym 3,0 tys. (80,6% ogółu korzystających) z placówek opiekuńczych. W przeliczeniu na 1 tys. ludności województwa lubelskiego w wieku 0–17 lat, z placówek wsparcia dziennego (w ostatnim dniu roku) skorzystało 6 dzieci.

W placówkach wsparcia dziennego objęto opieką 120 osób niepełnosprawnych, w tym 82 osoby w placówkach opiekuńczych. Wolontariuszy niosących pomoc w tych placówkach było 285, w tym 72,6% w placówkach opiekuńczych. W placówkach wsparcia dziennego ogółem na jednego wolontariusza przypadało średnio 13 wychowanków.

W ciągu roku z placówek wsparcia dziennego skorzystało 3,8 tys. dzieci i młodzieży

W województwie lubelskim 57 placówek wsparcia dziennego nie posiadało żadnych udogodnień dla osób niepełnosprawnych. Tylko 41,2% takich placówek dostosowało swoje budynki do potrzeb osób korzystających z tej formy wsparcia. Najczęstszym udogodnieniem były pochylnie, podjazdy i platformy – wyposażonych w nie było 29,9% wszystkich placówek tego typu.

Opracowanie merytoryczne:
**Lubelski Ośrodek
Badań Regionalnych**
Aneta Olszewska-Welman
Tel: 81 465 20 46
e-mail: A.Welman@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Informatorium
Osoba ds. kontaktów z mediami
Elżbieta Łoś
Tel: 81 533 27 14
e-mail: E.Los@stat.gov.pl

lublin.stat.gov.pl

[@LUBLIN_STAT](https://twitter.com/LUBLIN_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Piecza zastępcza w 2018 roku](#)

[Pomoc społeczna i opieka nad dzieckiem i rodziną w 2017 roku](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Piecza zastępcza](#)

[Placówka opiekuńczo-wychowawcza](#)

[Placówka typu socjalizacyjnego](#)

[Placówka typu interwencyjnego](#)

[Placówka typu rodzinnego](#)

[Placówka łącząca zadania placówek](#)

[Placówka typu specjalistyczno-terapeutycznego](#)

[Placówka wsparcia dziennego](#)

[Rodzina zastępcza](#)

[Rodzinny dom dziecka](#)